

POVELJA NOVOG SAVEZA VRLINA

PREAMBULA

Potpisnici ovog saveza,

- vjerujući u zajedničke vrijednosti religija ibrahimovske porodice, te druga urođena ljudska prava koja uživaju sva ljudska bića;
- potvrđujući da religije ibrahimovske porodice istovremeno dijele zajedničko i različito dogmatsko i moralno nasljeđe, a sve one cijene ljudske vrline za koje je potreban mir, međusobno uvažavanje i tolerancija zarad prosperiteta;
- ukazujući da je saradnja i koordinacija među ljudima svih religija i uvjerenja izuzetno važna radi jačanja temelja mira u svijetu;
- utvrđujući da savez između mudrih ljudi vjere od kojih se svaki napaja svojim naslijeđem kako bi podržao vrijednosti koje vode ka poštovanju, toleranciji i miru, istina koja gasi plamen rata i pobjeđuje zastupnike terora i sukoba;
- podsjećajući da institucija sporazuma i povelja ima svoje mjesto u historiji međunarodnih odnosa i uspostavljanju vrijednosti mira, pravde, slobode i tolerancije;
- te da je među takvim sporazumima bio i savez historijski poznat kao „Savez vrlina“, sklopljen u Meki u sedmom stoljeću, po Isa, a.s.;
- podsjećajući da je još jedan takav sporazum bila i Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima, objavljena 1948. godine;
- uzimajući u obzir izrazitu potrebu trenutne globalne stvarnosti za „Savezom vrlina 21. stoljeća“ kada religija i dalje igra aktivnu ulogu u globalnom upravljanju i kulturnoj diplomatiji;
- oslanjajući se na međunarodno pravo, rezolucije Ujedinjenih nacija, „Poslanicu“ iz Ammana (novembar, 2004.), „Zajedničku riječi“ (oktobar, 2007), Marakešku deklaraciju o pravima vjerskih manjina u muslimanskim većinskim zemljama (januar, 2016.), Washingtonsku deklaraciju Saveza vrijednosti (februar, 2018.), Deklaraciju o ljudskom bratstvu (februar, 2019), Mekkansku Povelju (maj, 2019.);
- uvažavajući deklaraciju Katoličke crkve (1965.) o slobodi vjeroispovijesti (Dignitatis humanae) kojom je postavila temelj za priznavanje vjerske slobode drugih ljudi na temelju ljudskog dostojanstva;

- podsjećajući, također, i na druge deklaracije koje potvrđuju vrijednosti izražene u ovoj Povelji i njihov značaj u raznim vjerskim tradicijama i denominacijama;
- tražeći inspiraciju u američkim karavanima mira u Abu Dabiju (maj, 2017.) i Rabat u (oktobar, 2017.), te brojnim konferencijama u kojima je učestvovao Forum za promociju mira u muslimanskim društvima.
- uzimajući u obzir preporuke pet godišnjih foruma (2014. do 2018.) za promociju mira koji su inspirisali Novi savez vrlina, s ostatkom svijeta;

ratificirali su ovu Povelju koja se zove **Povelja novog saveza vrlina**

PRVI DIO: DEFINICIJE I DOMET

Član 1: Definicije

1. Ova Povelja sadrži:

A) **Savez vrlina** odnosi se na alijansu sklopljenu prije islama zasnovanu na vrlinama, časnom moralu i plemenitim vrijednostima zajedničkim ljudskim bićima, bez obzira na različitu plemensku, etničku ili vjersku pripadnost.

B) **Novi Savez vrlina** odnosi se na savez koji je predmet ove Povelje koja poziva uzdizanju vrlina kako ih razumijevaju sljedbenici ibrahimovske porodice religija u službi mira, solidarnosti i međusobnog razumijevanja među ljudima, bez obzira na njihovu religiju, rasu ili nacionalnost.

C) **Ibrahimovska porodice religija** označavaju judaizam, kršćanstvo i islam koji konvergiraju sa zajedničkim vrijednostima koje imaju ljudi drugih religija.

D) **Ostatak svijeta** označava one koji se drže zajedničkih ljudskih vrijednosti i koji vole mir, toleranciju i pravdu.

F) Prava

Ljudska prava su najmanje dvovrsna, od kojih je jedan pravo koje daju vlade, a koje imaju najviše vrijednosti kada uključuju sve i uzimaju u obzir ljudsko dostojanstvo i pravdu. Druga vrsta su ona koja su se povijesno terminizirana prirodnim pravima i koja ne mogu biti dokinuta, a označavaju ona koja nasljeđuje svaki čovjek samim svojim postojanjem, prije nego su i postojale države. Ta prava imaju božansko porijeklo i darovna su i vjerniku i nevjerniku, i svaka pravedna država mora priznati i zaštititi ta prava. Njihovo poštivanje je nužno ljudsko dostojanstvo i društveni prosperitet.

E) Vrijednosti

Vrijednosti imaju dvije dimenzije: lične vrline (kao što su milosrđe i altruizam) i društveno-civilizacijske vrline (poput gostoljubivosti, dobrosusjedstva, solidarnosti i pomoći potrebnima). One bi trebale biti poželjne i organizovane u humanističkom sistemu vrijednosti.

2. Prvi član „koji se odnosi na definiciju gore spomenutih pojmova“ ne određuje njihova značenja predstavljena u nekom drugom kontekstu.

Član 2: Domet

1. Potpisnici ove Povelje iz ibrahimovska porodice religija i oni koji im se pridruže obvezuju se živjeti prema vrijednostima sadržanim u ovom dokumentu.
2. Ova Povelja uvažava suverenitet država i njihove zakone usklađene sa članom 29. Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima objavljene 1948. godine.

DRUGI DIO: MOTIVI

Član 3.

Motivi koji pozivaju Novom savezu vrlina:

1. Sve više slučajeva, u svijetu, vjerskog progona i diskriminacije utemeljenih na religiji ili uvjerenju, te napada na mjesta bogoslužjenja i vjernika koji ih posjećuju, kako je navedeno u Rezoluciji Ujedinjenih naroda, br. 16/18 iz 2011. godine, kojom se osuđuje svaki poziv na vjersku mržnju koji predstavlja podsticanje na diskriminaciju, neprijateljstvo ili nasilje.
2. Optuživanje bilo koje religije da je u svojoj osnovi nasilna, a samim time i odgovorna za fenomen terorizma, lažna je optužba. Isto tako, nasilni ekstremizam i fanatični obrasci religije prijete slobodnom prihvatanju i praktikovanju religije.
3. Vjerovanje u zajedničke vrijednosti i nužnost njihovog aktiviranja. One su podijeljene u dvije vrste. **Zajedničke vrijednosti religijama ibrahimovske porodice**, kao što su: vjerovanje, ljubaznost i univerzalno ljudsko dostojanstvo. **Univerzalne ljudske** koje nisu podložne promjenama uzrovanim vremenom, mjestom ili čovjekom.
4. **Egzistencijalna anksioznost** rezultat je razvoja savremene paradigme čiji materijalni ciljevi zanemaruju moralne potrebe svjetskog stanovništva, kao i širenje oružja za masovno uništenje.
5. Globalizacija i njezina atraktivnost između globalizirane stvarnosti usidrene u stereotipizaciju, napadnost i konzumerizam, te lokalne stvarnosti zatvorene za sebe i svoja vjerovanja.
6. Tehnokratska racionalnost povezana s tehnološkim razvojem, te rezultirajuće neispravne prakse, od kojih neke, umjesto da poboljšavaju život ljudi, mogu imati nespojivu primjenu s ljudskim dostojanstvom i narušiti ekološku i prirodnu ravnotežu.
7. Odvajanje ekonomije od moralnog okvira, te čovjeka ekonomije (homoeconomicus) od religioznog čovjeka (homo religious), čime je ljudsko i duhovno zamijenjeno tjelesnim i materijalnim.

TREĆI DIO: NAČELA

Član 4.

Novi Savez vrlina temelji se na slijedećem:

1. Načelo ljudskog dostojanstva

Svi ljudima, bez obzira na njihove različite religije, jezike i rase, ukazana je počast od Svemogućeg Stvoritelja udahnućem duše njihovom praocu, Ademu, a.s.

2. Načelo slobode izbora i slobodnog praktikovanja religije

- nema prisiljavanja u vjeru

- država mora zaštititi vjersku slobodu, uključujući slobodu vjerske raznolikosti, na način koji garantuje pravdu i jednakost između različitih skupina društva.

3. Načelo tolerancije

Poštovanja različitih mišljenja mora se zaštititi zakonom i shvatiti kao razlikom u obogaćivanju, a ne kao razlikom u isključivanju.

4. Načelo pravde

Pravda je načelo jednakog i pravičnog postupanja prema svim ljudima, dok je dobročinstvo vrijednije i potrebnije.

5. Načelo mira

S izuzetkom stanja samoodbrane, nasilje, kako pojedinačno, tako i kolektivno (ratno), je neprihvatljivo, te je nužno pridržavati se mirnih načina upravljanja razilaženjima između pojedinaca i grupa.

6. Načelo milosti

Milost je posrednik spajanja zakona: istine, milosti i vjerovanja. Allah je milostiv milostivima. Ko nije milostiv ni njemu neće biti ukazana milost.

7. Načelo dobročinstva

Dobročinstvo prema drugima ne treba da praviti razliku između rodbine i stranaca, bilo da su u pitanju održavanje porodičnih veza ili neki drugi vid dobročinstva.

8. Načelo poštivanja obaveza i ugovora

Najznačajnija obaveza je poštivanje obaveza i ugovora koji garantuju sigurnost i suživot.

9. Načelo solidarnosti

Solidarnost izražava svjesnost i predanost dobrobiti drugog.

ČETVRTI DIO: CILJEVI

Novi Savez vrlina ima za cilj:

Član 5. Uključivanje vjerskih vođa u promicanje mira i spokoja

Odgovornost vjerskih vođa je da, u skladu sa načelima ove Povelje, doprinose širenju mira i njegovoj izgradnji, kroz:

1. Koordinacija između pristalica religija ibrahimovske porodice i između sljedbenika drugih religija ljudske porodice.
2. Suočavanje sa ekstremizmom, nasilnim idejama i govorom koji podstiče na mržnju.
3. Usvajanje pomirljivog pristupa u svakoj religiji radi ustaljenja tolerancija u najrazličitijim dimenzijama.

Član 6. Pozitivno i odgovorno državljanstvo

Državljanstvo je pozitivno i odgovorno:

1. Kada se temelji na slobodi, jednakosti, pluralizmu i međusobnom poštovanju.
2. Kada je ostvarivanje prava u skladu je sa zaštitom društveno harmoničnosti i očuvanjem javnog reda, u skladu sa duhom člana 29. Deklaracije o ljudskim pravima.
3. Ako je posvećeno slijeđenju filozofije nenasilja, te intelektualne i moralne solidarnosti u suočavanju s problemima.

Član 7. Podsticanje vjernike da poštuju jedni druge

Poštivanje druge religije u osnovi je poštovanje ljudskog dostojanstva, što je temeljna vrlina koja promoviše prosperitet pojedinca i dobrobit svih.

1. Pojavljuje se u zaštiti simbola, svetosti i vjerskih senzibiliteta drugih.

2. Poštovanje drugih religija ne isključuje pošten dijalog o međusobnim naučnim pitanjima niti odbacuje dostojanstvenu raspravu unutar jedne religije.

3. Saradnja na zajedničkim vrijednostima.

Član 8. Zaštita prava manjina

Osobe koje pripadaju nacionalnim, vjerskim ili jezičkim manjinama imaju pravo da žive bez vjerskih, političkih ili rasnih progona. Njihovo pravo da žive kao punopravni i ravnopravni građani u svojim društvima, pridržavajući se u javnom životu svojih temeljnih uvjerenja o vrijednostima i moralu.

Član 9. Podrška međunarodnim ugovorima

Podržavamo međunarodne ugovore i sporazume koji uzdižu ljudsko dostojanstvo i vrline:

1. Jer su izvor međunarodnog prava i normi te doprinose globalnoj sigurnosti.
2. Jer je to jedno od najvažnijih sredstava za konsolidaciju mirne saradnje između država, bez obzira na njihov politički, ekonomski i socijalni sistem.
3. Jer utjelovljuje koncept ugovornog državljanstva koje je aksiom ove Povelje.

PETI DIO: OBLASTI I SREDSTVA

Novi Savez vrlina može dati svoj doprinos u upravljanju ljudskim resursima u mnogim oblastima, koristeći brojna sredstava:

Član 10. Oblast porodice

To je moguće vraćanjem važnosti strukture porodice kao izvornog polazišta vrijednosti, pravde, mira, odgoja i tolerancije.

Član 11. Oblast obrazovanja

To bi bilo:

1. Zagovaranjem spajanja obrazovanja s odgojem, te povezivanjem obrazovnog sistema s moralnim ustrojstvom radi njegovanja ponašanja pojedinca i grupe.
2. Zalaganjem za racionalizaciju i razvoj vjerskog obrazovanja kako bi se išlo u korak sa savremenim spoznajama i iskustvima, uključujući, na primjer, ono što se razmatralo na konferenciji u Abu Dabiju 2019. o poučavanju toleranciji u multireligijskim dijalozima.

Član 12. Oblast humanitarnog rada

To bi podrazumijevalo:

1. Promicanje vrlina gostoprimstva, pomaganje beskućnicima, pružanja skloništa izbjeglicama, migrantima i putnicama, te zaštitu slabih i ostalih potrebnih, gdje god i odakle god oni bili.
2. Pozivom na intenziviranje humanitarnih inicijativa i podjelu hrane.

Član 13. Oblast održivog razvoja

To bi bilo:

Pomaganjem Ujedinjenih Nacija da postignu „17 ciljeva održivog razvoja do 2030. godine“ postavljenih u septembar 2015. godine.

ŠESTI DIO: ZAVRŠNE ODREDBE

Član 14. Pristupanje i potpisivanje

Vrata potpisivanja i pristupanja Novom savezu vrlina otvorena su svima koji prihvataju njegove odredbe.

Član 15. Rezervisanost i dopune

Svi koji se žele pristupiti ovoj Povelji imaju pravo da budu rezervisani prema nekim njegovim paragrafima.

Član 16. Službeni jezici

Ova Povelja sačinjena je na arapskom i engleskom jeziku. Na druge jezike može se prenijeti samo vjerodostojno.

Član 17. Izvršenje

Ova povelja važi od trenutka kada je objavljena.